

ת"פ 30189/04/18 - מדינת ישראל נגד ליאונורה סאלם

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 30189-04-18 מדינת ישראל נ' סאלם

בפני
בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
מדינת ישראל
ע"י תביעות, שלוחת רחובות

המאשימה

נגד

ליאונורה סאלם
ע"י ב"כ עו"ד שירן ברגמן

הנאשמת

גזר דין

מבוא

1. לפי כתב האישום המתוקן, במהלך 8 חודשים לפני יום 1.8.17, הועסקה הנאשמת בחברת שיווק "היתרון היחסי". במסגרת עבודתה קיבלה הנאשמת מלקוחות החברה את פרטי האשראי לצורך רישוםם לפרויקטים.
2. בהכרעת דין מיום 2.11.18 הורשעה הנאשמת, לפי הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, בשלושה אישומים הכוללים עבירות מרמה והונאה בכרטיס אשראי שביצעה הנאשמת במסגרת תעסוקתה, כאמור.
באישום הראשון - הורשעה הנאשמת בעבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ובעבירה של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו - 1986.
לפי האישום הראשון, במהלך חודש יוני 2017, נרשם המתלונן, אברהם פנפיל, לקורס גישור דרך חברת "היתרון היחסי". המתלונן מסר לנאשמת מספר תעודות זהות ומספר כרטיס אשראי. בהמשך, ביצעה הנאשמת ביום 6.6.17 שתי עסקאות בכרטיס האשראי בסכום כולל של 1,972 ₪, ובכלל זאת רכשה: בורגרים בסכום של 177 ₪ והחזר חוב לחברת סלקום בסכום של 1,795 ₪.
- באישום השני** - הורשעה הנאשמת בעבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין ובעבירה של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב.
לפי האישום השני, ביום 12.6.17 נרשמה המתלוננת, כרמלה ליאני, לקורס גישור דרך חברת "היתרון היחסי". המתלוננת מסרה לנאשמת מספר תעודות זהות ומספר כרטיס אשראי. בהמשך הנאשמת ביצעה ארבע עסקאות בכרטיס האשראי בסכום כולל של 1,123 ₪, ובכלל זאת רכשה: מזון מפיצרלה בסכום של 177 ₪, בורגרים בסכום של 181 ₪ ו-195 ₪ ותשלום עבור שיעורי רכיבה ב"חוזה של שון" בסכום של 570 ₪.
- באישום הרביעי** - הורשעה הנאשמת בעבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, בעבירה של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב ובעבירה של ניסיון להונאה בכרטיס חיוב,

לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין.
לפי האישום הרביעי, בבוקר יום 6.6.17 נכנסה הנאשמת לחנות "מאמא יוקרו" בקרית עקרון לצורך רכישת בריכה, ציוד ניקוי ואביזרים נלווים. תחילה ניסתה הנאשמת לשלם בשיקים של בנק לאומי, אולם אלה סורבו. בהמשך, מסרה את פרטי כרטיס האשראי של המתלוננת, רחל מאור, ופרטי כרטיס אשראי נוסף, אולם הבקשות סורבו. לאחר מכן מסרה פרטי כרטיס אשראי של אברהם פנפיל והעסקה התקבלה בסכום של 3,000 ₪.
3. לפי הסדר הטיעון, נשלחה הנאשמת לעריכת תסקיר שירות מבחן בעניינה, ללא הסכמה עונשית. לצד זאת, הוסכם כי גם המתלוננת באישום השלישי, אשר נמחק מכתב האישום - תפוצה.

תסקירי שירות מבחן

4. שירות המבחן, בתסקירו מיום 25.2.20, ציין כי הנאשמת בת 51, גרושה ואם ל-4 ילדים. הנאשמת סיימה 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות ושירתה שירות צבאי מלא. לאורך חייה עבדה הנאשמת בעבודות מזדמנות ולא ברצף. אמה של הנאשמת נפטרה לפני 10 שנים ולפני כ-10 חודשים החלה לטפל באביה, חולה אלצהיימר, והיא מקבלת גמלת סיעוד. שירות המבחן התייחס לעברה הפלילי של הנאשמת ולמאסר על תנאי התלוי ועומד נגדה. הנאשמת הודתה במיוחס לה, תיארה כי ביצעה מעשיה על רקע מצבה הכלכלי הקשה והיעדר יכולת לעמוד בתשלומי מחייה שוטפים ולספק לילדיה צרכים בסיסיים.
להערכת שירות המבחן, התייחסותה של הנאשמת למעשיה הפסולים שטחית ונראה, כי עמדותיה נותנות לגיטימציה להתנהגות עוברת חוק. לצד זאת, מסרה הנאשמת, כי מאז ביצוע העבירות ערכה שינוי בחייה, השיבה את הכספים לבעלי העסקים והיא מנסה לנהל אורח חיים מסודר ומתפקד. כן ביטאה נכונות להשתלב בטיפול.
העובדת הסוציאלית המטפלת בנאשמת הוסיפה, כי מצבה הכלכלי של הנאשמת קשה, היא מצויה בהליכי פשיטת רגל ומתקיימת מקצבת מזונות, סיוע בשכר דירה ומכירת כריכים ועוגיות לבעלי עסק.
להתרשמות שירות המבחן, לנאשמת מערכת נורמות וערכים בעייתית והיא מאופיינת בדפוסי חשיבה והתנהלות הישרדותיים. על רקע זה, פועלת הנאשמת בצורה מניפולטיבית, נצלנית ופורצת גבולות. מכאן גם לא ניתן לשלול הישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. לאור נכונות הנאשמת לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי, ביקש שירות המבחן דחייה.
5. בתסקיר משלים מיום 16.6.19 הוסיף שירות המבחן, כי הנאשמת החלה לקחה חלק בסדנת "פעמונים". הנאשמת הגיעה באופן קבוע ורציף, שיתפה פעולה וביצעה את המטלות כנדרש. כן צוין, כי הנאשמת צפויה להתחיל בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום המרמה ביום 26.6.19. מכאן, ביקש שירות המבחן דחיה נוספת לבחינת התקדמות הנאשמת בהליך הטיפולי.
6. בתסקיר נוסף מיום 18.8.19 הוסיף שירות מבחן, כי בחודש יוני 2019 שולבה הנאשמת בקבוצה טיפולית בתחום מניעת עבריינות מרמה. הנאשמת מתמידה בהגעתה ומשתפת מעולמה. עם זאת, להערכת מנחי הקבוצה, הנאשמת נמצאת בשלב הראשוני וההתחלתי בלבד. כן העריכו כי המוטיבציה של הנאשמת לבדיקה עצמית ולשינוי חיצוני עדיין לא יציבה. מכאן, ביקש שירות המבחן דחייה נוספת.
7. שירות המבחן הוסיף, בתסקיר נוסף מיום 8.12.19, כי הנאשמת ממשיכה להקפיד בהגעתה, משתפת פעולה באופן פתוח ומבטאת רצון להיעזר ולהעמיק בדפוסי התנהגותה. הנאשמת יוצרת קשרים חברתיים טובים, מתאמצת להשתלב ולקחת חלק אקטיבי במפגשים. לצד זאת, הנאשמת מאופיינת בנוקשות מחשבתית, עמדות קורבניות ומתקשה לקבל עמדות שונות משלה. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשמת חווה דיכאון ודכדוך ומכאן הופנתה לטיפול פסיכיאטרי, אולם סירבה. הנאשמת ממשיכה לטפל באביה ומסרה כי מצבו הידרדר מבחינה פיזית, נפשית ורגשית.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשמת החלה לערוך שינוי מסוים בעמדותיה, אולם, במצבה, נדרש זמן ממושך בטיפול על מנת לחולל שינוי ממשי ולפתח תובנות נדרשות בכדי לקדם את שיקומה. מכאן המליץ שירות המבחן, להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה וצו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות.

8. בתסקיר אחרון מיום 13.2.20 הוסיף שירות המבחן, כי בחודש האחרון דווח על רגרסיה במצבה של הנאשמת, אשר התבטאה בסכסוך בינה ובין אחת המשתתפות בקבוצה על רקע סירובה של זו להלוות כספים לנאשמת. הנאשמת התקשתה להבין הבעייתיות ולבחון באופן ביקורתי את התנהלותה וחווותה עצמה כקורבן. בעקבות האירוע חל שינוי במידת שיתוף הפעולה מצד הנאשמת. הנאשמת הופנתה שוב לאבחון מצבה הנפשי. הנאשמת מסרה לשירות המבחן, כי בעת האחרונה מתקשה לתת אמון בחברי הקבוצה ובמנחים. עוד מסרה הנאשמת, כי היא ממשיכה לטפל באביה וחוששת מפני ענישה שתפגע ביכולתה להמשיך ולסעוד את אביה באופן הנדרש. בתקופת הדחייה לא נפתחו תיקים חדשים לחובתה של הנאשמת. להתרשמות שירות המבחן, חל שינוי הדרגתי בנטילת אחריות על ידי הנאשמת. הנאשמת הצליחה להשתלב בטיפול הקבוצתי ולהיעזר בגורמי הטיפול. לצד זאת, הנאשמת מאופיינת בדפוסיים בעייתיים ולשם שינוי בדפוסי חשיבתה, התנהלותה ופתרון בעיות, יש צורך בטיפול ממושך. מכאן, חזר שירות המבחן על המלצתו להטיל על הנאשמת צו מבחן וצו שירות לתועלת הציבור. להערכת שירות המבחן, על מנת שלא לפגוע בשיקומה של הנאשמת, יש מקום להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדה.

טענות הצדדים לעונש

9. באת כוח התביעה טענה, שכתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשעה הנאשמת נפגעו הערכים החברתיים של שמירה על חיי מסחר הוגנים ועל בטחונו הכלכלי של הציבור. לטענתה, מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא בינונית עד גבוהה.
10. עוד טענה, כי בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות: הנאשמת ביצעה עבירות הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה בשלושה אירועים והיקף העסקאות עמד על סכום של 6,095 ₪. הנאשמת ניצלה את המידע שהגיע אליה במסגרת עבודתה לביצוע עבירות. בכך, מעלה הנאשמת באמון הציבור ושלחה ידה בכספי המתלוננים תוך שימוש במספרי כרטיס האשראי שנמסרו לה. במעשיה, ביצעה הנאשמת רכישות בסכומים לא מבוטלים וגרמה נזק כלכלי רב. הנאשמת תכננה את מעשיה בקפדנות, על רקע קשייה הכלכליים.
11. מכאן טענה, כי מתחם העונש ההולם את העבירות מושא כל כתב אישום, נע בין מאסר קצר ובין מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים.
12. עוד הוסיפה וטענה באת כוח התביעה, כי בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: הדיונים בעניינה של הנאשמת נדחו פעמים רבות לצורך הגשת חמישה תסקירים. מהתסקירים עולה, כי הנאשמת מאופיינת בנוקשות מחשבתית, מתקשה לקבל עמדות שונות משלה ונוטה לעמדה קורבנית. בתסקיר האחרון דווח על רגרסיה במצבה של הנאשמת בחודש האחרון. שירות המבחן העריך, כי תידרש תקופה ארוכה כדי להביא לשינוי בדפוסייה הבעייתיים; לחובת הנאשמת 4 הרשעות כשהאחרונה כוללת שישה תיקים שונים שצורפו בגין עבירות מרמה, רכוש זיוף.
13. לטענת באת כוח התביעה המאסר על תנאי חב הפעלה הואיל והנאשמת ביצעה עבירות מרמה והונאה בשלושה אישומים (ע/ת - 1 - ע/ת 2).
14. עוד טענה, כי המלצת שירות המבחן מהווה חריגה ממתחם העונש ההולם, אולם הנאשמת לא עברה

טיפול משמעותי המצדיק חריגה ממתחם הענישה.

15. לאור האמור, עתרה באת כוח התביעה להטיל על הנאשמת בגין שלושת האישומים מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד בעניינה, חלקו במצטבר וחלקו בחופף, כך שיוטל על הנאשמת מאסר לתקופה של 12 חודשים, מאסרים על תנאי, קנס ופיצוי לכל המתלוננים.
16. בא כוח הנאשמת טען, לעומת זאת, כי יש לקבוע מתחם עונש אחד בגין כל האישומים. לטענתו, כל העבירות בוצעו בפרק זמן קצר במהלך חודש יוני והן כולן בעלות אופי דומה, למרות שבוצעו כלפי מתלוננים שונים.
17. עוד טען, כי אמנם אין להקל ראש במעשיה של הנאשמת, אולם בסופו של יום מדובר בהונאה בסכומים לא גבוהים וגם רמת התחכום אינה גבוהה. מכאן טען, כי הפגיעה בערכים החברתיים היא נמוכה.
18. לטענתו, מתחם העונש ההולם בגין כל העבירות מושא כתב האישום, נע בין ענישה צופה פני עתיד ובין מאסר לתקופה של מספר חודשים, שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות.
19. עוד טען, כי בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאין קשורות בביצוע העבירות: הנאשמת הודתה במיוחד לה, נטלה אחריות על מעשיה, וחשכה בזמן שיפוטי; מהתסקיר האחרון עולה, כי הנאשמת השתלבה בהליך טיפולי לאורך זמן. אמנם, בחודש האחרון חלה נסיגה, אולם בכל הליך טיפולי ישנן עליות ומורדות. שירות המבחן המליץ להסתפק בהטלת צו מבחן ולהמשיך את ההליך הטיפולי; הנאשמת עובדת מטעם הביטוח הלאומי בטיפול באביה חולה אלצהיימר (ענ/1). הנאשמת גם מונתה להיות האפוסטרופוס של אביה אשר תלוי בה לחלוטין; הנאשמת פיצתה את המתלוננת באישום השלישי בסכום של 1,000 ₪, אולם אין בידיה אסמכתאות בנוגע לפיצוי יתר המתלוננים; לנאשמת ישנו עבר פלילי, אולם מדובר בעבר ישן יחסית ומאז ביצוע העבירות בתיק זה לא נפתחו תיקים חדשים.
20. עוד טען, כי המאסר על תנאי בר הפעלה אולם אינו חב הפעלה, וזאת משום שיש לראות את כל מעשיה של הנאשמת כמסגרת עבריינית אחת, ובשל שיקומה של הנאשמת, יש להורות על הארכתו.
21. מכאן עתר בא כוח הנאשמת לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בהטלת צו מבחן בלבד והארכת המאסר על תנאי. לחלופין עתר בא כוח הנאשמת, להטיל עליה מאסר קצר בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי.
22. בדברה האחרון מסרה הנאשמת, כי היא מצטערת על מעשיה, כי עברה שינוי וכיום יודעת לפנות לרווחה. עוד מסרה, כי היא מטפלת באבא שלה שעבר אירוע מוחי וניתוח ומקבלת גמלה מביטוח לאומי.

דין והכרעה

23. שלושת האישומים עניינם בעבירות מרמה והונאה בכרטיסי אשראי שבוצעו במסגרת עבודתה של הנאשמת. העבירות בוצעו תוך שבועיים, וכחלק ממצוקתה הכלכלית של הנאשמת. מכאן, שלמרות שמדובר במתלוננים שונים, שלושת האישומים הם חלק מתכנית עבריינית אחת והם מהווים אירוע אחד, לפי מבחן הקשר ההדוק. לפיכך, יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין כל העבירות מושא כתב האישום (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14); ע"פ 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.15)).
24. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצעה הנאשמת יתחשב בית המשפט בערך החברתי הנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות

בביצוע העבירות.

25. במעשיה, פגעה הנאשמת בערכים החברתיים של הגנה על קניינו ורכושו של אדם, לצד הגנה על חיי מסחר תקינים. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף בינוני. הנאשמת ניצלה את אמונם של המתלוננים על ביצוע עסקאות מול חברת "היתרון היחסי", בו הועסקה. הנאשמת השתמשה בפרטי כרטיסי האשראי שנתנו לה במסגרת תפקידה ורכשה מוצרים ושירותים שונים בשווי העולה על 6,000 ₪. המדובר בעבירות הדורשות תחכום ותכנון תוך ניצול אמונם של המתלוננים. עם זאת, בסופו של דבר, מידת הנזק אינה גדולה מאוד אלא בינונית.

26. על מדיניות הענישה המקובלת והנוהגת בעבירות דומות, ניתן ללמוד מהפסיקה הבאה:

- עפ"ג (מרכז) 18518-07-15 **גולם נ' משטרת ישראל תביעות - שלוחת רמלה** (27.10.15) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמת, לפי הודאתה, ב- 43 עבירות של הונאה בכרטיס חיוב בסכום כולל של 13,631 ₪. בית משפט השלום הטיל על הנאשמת מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 3,000 ₪, פיצוי לחברת האשראי בסכום של 13,600 ₪ וצו מבחן למשך שנה. בית המשפט המחוזי הפחית את הקנס לסכום של 1,400 ₪;

- עפ"ג (מרכז) 34485-06-14 **פבלוביץ נ' מדינת ישראל** (21.9.14) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב, שימוש בכרטיס מזויף, קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה בסכום של 3,564 ₪. בית משפט השלום הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן וקנס בסכום של 1,500 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- ת"פ (ת"א) 35633-12-15 **מדינת ישראל נ' לוי** (17.12.18) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמת, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של הונאה בכרטיס חיוב. לפי הכרעת הדין, הנאשמת עשתה שימוש בכרטיס חיוב של המתלוננת ב-56 הזדמנויות בסכום של כ-3,150 ₪. בית המשפט הטיל על הנאשמת מאסר על תנאי, צו שירות לתועלת הציבור, צו מבחן ופיצויים בסכום של 3,150 ₪;

- ת"פ (ת"א) 20930-04-16 **מדינת ישראל נ' אמן** (24.1.17) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמת, לפי הודאתה, בריבוי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב בסכום של 20,557 ₪. בהתאם להסדר בין הצדדים הטיל בית המשפט על הנאשמת מאסר על תנאי, קנס בסכום של 500 ₪ ופיצוי למתלוננת בסכום של 32,643 ₪;

- ת"פ (ק"ג) 1014-03-14 **מדינת ישראל נ' חן** (22.1.17) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בביצוע עבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה בסכום של אלפי שקלים בכל בית עסק. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות, התחייבות בסכום של 3,000 ₪, קנס בסכום של 10,000 ₪ ופיצוי בסכום של 17,000 ₪;

- ת"פ (ת"א) 41992-05-16 **מדינת ישראל נ' חנוכה** (19.9.16) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשמת, לפי הודאתה, בריבוי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב בסכום של 3,560 ₪. בית המשפט הטיל על הנאשמת מאסר על תנאי, קנס בסכום של 200 ₪ ופיצוי בסכום של 800 ₪;

- ת"פ (ת"א) 36477-10-13 **מדינת ישראל נ' מתתיהו** (18.10.15) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה בסכום של כ- 16,167 ₪. בית משפט השלום הטיל על הנאשם מאסר על תנאי, קנס בסכום של 750 ₪, התחייבות, פיצוי למתלונן בסכום של 11,500 וצו שירות לתועלת הציבור;

27. מטבע הדברים, אין פסק דין אחד דומה למשנהו. חלק מהפסיקה עניינה בעבירות מרובות בהרבה וחלקה מדובר בסכומים שונים. מכאן, שיש להתאים את הפסיקה לנסיבות המקרה שלפניי, הכוללות שלושה מקרים והונאה בסכום כולל של כ-6,000 ₪. הפסיקה מלמדת כי בנסיבות דומות, החל המתחם במאסר על תנאי.

28. כאן המקום לציין, כי התביעה לא הגישה פסיקה כלשהי בתמיכה למתחם שלו עתרה ונוכח הפסיקה שהוצגה ממילא לא ניתן לאמץ מתחם זה.

29. לאור האמור, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את מכלול האישומים, בנסיבות העניין, נע בין מאסר על תנאי ובין מאסר לתקופה של 8 חודשים, לצד קנס בין 0 ובין 10,000 ₪ ופיצויים.

העונש ההולם בתוך המתחם

30. בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות:

לזכותה של הנאשמת עומדת הודאתה במיוחס לה, נטילת אחריות על מעשיה וחיסכון בשמיעת עדויות; מאז ביצוע העבירות חלף זמן והנאשמת לא חזרה לבצע עבירות נוספות; הנאשמת מטפלת באביה חולה אלצהיימר ומקבלת גמלה מביטוח לאומי. כן מונתה הנאשמת כאפוטרופוס של אביה (ענ/1); מצבה הכלכלי של הנאשמת קשה והיא מוכרת לשירותי הרווחה; הנאשמת הציגה מסמך, לפיה פיצתה את המתלוננת שבאישום השלישי, אולם לא הציגה ראיות על פיצוי המתלוננים הנוספים;

לחובתה של הנאשמת 4 הרשעות קודמות מהשנים 1989 - 2016 בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, הפרת הוראה חוקית, אי הגשת דו"ח מס ערך מוסף במועד ועבירות רכוש ומרמה (ענ/1). כן עומד לחובתה מאסר על תנאי מת"פ 48520-12-15 לתקופה של 5 חודשים (ענ/2); עם זאת, המדובר בעבר פלילי ישן יחסית;

בעניינה של הנאשמת הוגשו 5 תסקירים מהם עולות נסיבות חייה הלא פשוטות והמורכבות. מהתסקירים עולה גם, כי הנאשמת נרתמה להליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. תחילה, נטלה חלק בסדנת "פעמונים" ובהמשך החלה להשתתף בקבוצה טיפולית בעבריינות מרמה. הנאשמת הגיעה ברציפות למפגשים והשתלבה בהצלחה בטיפול הקבוצתי. לצד זאת, שירות המבחן העריך, כי הנאשמת מאופיינת בדפוסים בעייתיים וכי יידרש טיפול ארוך וממושך על מנת להביא לשינוי בדפוסי חשיבתה. שירות המבחן גם עמד בתסקירו האחרון על רגרסיה במצבה של הנאשמת, אשר התבטאה בסכסוך בינה ובין אחת המשתתפות בקבוצה על רקע סירובה של זו להלוות כספים לנאשמת. הנאשמת התקשתה להבין הבעייתיות, לבחון באופן ביקורתי את התנהלותה וחוויתה עצמה כקורבן.

31. באיזון בין הנסיבות לזכותה של הנאשמת, משמע הודאתה, נסיבות חייה הלא פשוטות והירתמות להליך טיפולי ממושך, ובין הנסיבות לחובתה, ובעיקר עברה הפלילי, יש להטיל על הנאשמת עונש בין חלקו התחתון של המתחם וחלקו האמצעי. יודגש, כי נוכח עברה הפלילי של הנאשמת בעבירות דומות, אך הליך שיקומי חריג ומוצלח יכול היה להצדיק הטלת ענישה בתחתית המתחם. אולם, הליך השיקום עדיין בעיצומו ואף חלה רגרסיה מסוימת לפי התסקיר האחרון. מכאן, שלא ניתן לאמץ את המלצת שירות המבחן לסיים ההליך

באפיק שיקומי הכולל אך צו מבחן וצו שירות לתועלת הציבור בלבד.

32. לפיכך, יש להטיל על הנאשמת עונש הכולל מאסר קצר בדרך של עבודות שירות, מאסרים על תנאי ופיצויים. בשל מצבה הכלכלי לא יוטל עליה קנס. ערה אני לכך, כי מאסר זה בדרך של עבודות שירות עלול לפגוע בטיפול של הנאשמת באביה החולה. עם זאת, האב זכאי ממילא לגמלת סיעוד ואין מניעה כי גורם טיפולי אחר יטפל בו. יתר על כן, כפי שעוד יפורט, הממונה ממילא המליץ על מסגרת מופחתת של עבודות שירות.
33. הואיל ומוטל על הנאשמת מאסר בדרך של עבודות שירות, הרי שלא ניתן להאריך את המאסר על תנאי, לפי סעיף 56 לחוק העונשין, והמחלוקת בין הצדדים בשאלה אם המאסר על תנאי הוא בר הפעלה או חב הפעלה - הפכה תיאורטית. עם זאת, למעלה מן הצורך, אתייחס גם למחלוקת זו.
34. סעיף 56(א) לחוק העונשין מסמך את בית המשפט להאריך את המאסר על תנאי שנגזר על הנאשם לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם השתכנע שבנסיבות העניין לא יהיה צורך להפעילו. לעומת זאת, סעיף 56(ב) מגביל סמכות זו וקובע כי **"לא ישתמש בית המשפט בסמכות לפי סעיף זה אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנאשם בשל עבירה נוספת."**
35. בין הצדדים נפלה מחלוקת בשאלה אם יש לפרש את המונח "עבירה נוספת" כלשונו ולראות בכל אחת מהעבירות שביצעה הנאשמת "עבירה נוספת"? או שמא יש ליתן למונח פרשנות מרחיבה ולראות במכלול העבירות מסכת אחת שניתן להגדירה כ"עבירה נוספת"?
36. בית המשפט העליון קבע בע"פ 264/83 **שירי נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(2) 380 (1985), כי ניתן לראות במעשים שונים, שיש ביניהם קשר פנימי מהותי הדוק והם מהווים פרשה אחת, **"עבירה נוספת"** לעניין הארכת התנאי. עם זאת, בית המשפט הבהיר, כי אין להרחיב את המבחן יתר על המידה, ולא די ב"אחדות הזמן והדחף" כדי להגדיר קשר פנימי וחיוני (ראו גם: ע"פ 89/81 **מסארווה נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה(4) 501 (1981); ע"פ (חי') 1642/04 **לב נ' מדינת ישראל** (3.2.05); ע"פ (חי') 311/97 **מדינת ישראל נ' בן יוסף** (5.2.98); ת"פ (קריות) 60720-10-15 **מדינת ישראל מע"מ עכו נ' פלוני** (24.4.17)).
37. שלושת האישומים הוגדרו כ"אירוע", לפי מבחן הקשר ההדוק, וזאת משום שכולם בוצעו כחלק מתכנית עבריינית אחת ובפרקי זמן קרובים מאוד זה לזה. מכאן, שייתכן שניתן היה להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשמת.
38. עם זאת, אין באפשרות המשפטית להאריך את המאסר על תנאי כדי ללמד שמתקיימים התנאים להארכת המאסר על תנאי. במקרה הנדון, כפי שכבר פורט, נוכח עברה הפלילי של הנאשמת בעבירות דומות והעובדה, כי ההליך השיקומי עדיין בעיצומו ואף חלה גרסיה מסויימת לפי התסקיר האחרון, אין הצדקה להארכת המאסר על תנאי.
39. מכאן, שיש להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשמת לתקופה של 5 חודשים מת"פ (רמ') 48520-12-15 (ע"פ/2). עם זאת, בשל הודאתה של הנאשמת, המאסר על תנאי יופעל חלקו במצטבר וחלקו בחופף לעונש המאסר שיוטל בתיק זה.
40. לפי חוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 17.2.20, נמצאה הנאשמת מתאימה לביצוע בעבודות שירות במגבלות. הואיל והנאשמת מטפלת באביה המליץ הממונה להגביל את שעות העבודה ל-6.5 שעות

ביממה.

סוף דבר

41. לפיכך, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 3 חודשים, שיבוצע בדרך של עבודות שירות במגבלות. הנאשמת תחל את עבודות השירות ביום 1.7.20. מובהר לנאשמת כי כל חריגה מהוראות הממונה עלולה להוביל לנשיאת המאסר בפועל;

ב. יופעל מאסר על תנאי מת"פ (רמ') 48520-12-15 לתקופה של 5 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, כך שסך הכל יוטל על הנאשמת מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, כאמור;

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא תעבור כל עבירה מסוג הונאה או מרמה;

ד. צו מבחן למשך שנה.

רשמתי לפניי את נכונות הנאשמת לבצע את צו המבחן. מובהר בזאת, כי כל חריגה מהוראות שירות המבחן עלולה להוביל לביטול גזר דינה וגזירת דינה מחדש;

ה. הנאשמת תשלם למתלונן, עד תביעה 1 פיצויים בסכום של 2,000 ₪, למתלוננת, עדת תביעה 4, פיצויים בסכום של 1,200 ₪, ולמתלוננת, עדת תביעה 6, פיצויים בסכום של 500 ₪. את הפיצויים תשלם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, הראשון לא יאוחר מיום 1.6.20 והיתרה עד ל-1 לכל חודש קלנדרי שלאחר מכן.

עוֹתֵק גֵּזֶר הַדִּין יֻעָבֵר לַמַּמוֹנָה עַל עֲבוֹדוֹת שִׁירוֹת וְלִשְׁיֵירוֹת הַמִּבְחָן.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב אייר תש"פ, 06 מאי 2020, בהעדר הצדדים.